

Računovodstveni aspekt obrtnih sredstava: **MATERIJAL**

Aktiva	Pasiva
Stalna imovina	Kapital
Materijalna imovina	Akcijski kapital
Nematerijalna imovina	Ostale rezerve
Dugoročni plasmani	Nerasporedjena dobit
	Dobitak/Gubitak tekuće godine
Obrtna imovina	Obaveze
<u>Materijal</u>	Dugoročni krediti
Roba	Kratkoročni krediti
Kratkoročna potraživanja	Dobavljači
Kratkoročni plasmani	Mjenične obaveze
Gotovina i ekvivalenti	Obaveze za zaposlene, obveznice i slično

Materijal - karakteristike

- Preduzeća kod kojih se javlja materijal?

-Nabavka materijala je karakteristična za **PROIZVODNA** preduzeća.

- Vijek trajanja?

-Kraći od godinu dana.

- Vrste materijala?

-**Sirovine** (proizvod primarne proizvodnje)

-**Osnovni materijal** (proizvod prerađivačke proizvodnje koji čini sadržinu proizvoda)

-**Pomoćni proizvodni materijal** (ulazi u sastav, ali ne čini sadržinu –boje, lakovi)

-**Pomoćni neproizvodni materijal** (materijal za održavanje higijene, pomoćni materijal)

-**Gorivo i mazivo** –(tehnološko, energetsko i gorivo za grijanje)

Grupa 10 – Zalihe materijala

100- Obračun nabavke zalihe materijala, sitnog inventara, rezervnih djelova, alata i inventara

101-Materijal

102-Rezervni djelovi

103- Alat i inventar

109-Ispravka vrijednosti zaliha materijala

Knjigovodstvena dokumenta:

-prijemnica

-trebovanje

-povratnica materijala

-međuskladišnica

-otpremnic

- Kod knjiženja materijala, uvijek postoje dvije evidencije – sintetička i analitička.

SINTETIČKA EVIDENCIJA

-Finansijsko knjigovodstvo. Ukupna vrijednost materijala:

-Sintetička evidencija se radi za potrebe glavne knjige i dnevnika.

D	Materijal	P
2000		

ANALITIČKA EVIDENCIJA

-Materijalno knjigovodstvo

-Analitička evidencija se radi za potrebe pomoćne knjige.

D	Materijal A	P
700		

D	Materijal B	P
1300		

Primjer 6.1

1. Po fakturi dobavljača nabavili smo 200kg materijala A po faktornoj cijeni 3€/kg, 120 kg materijala B po faktornoj cijeni 5€/kg i 300kg materijala C po faktornoj cijeni 4€/kg. PDV u primljenoj fakturi iznosi 504 €. Troškovi prevoza po fakturi autoprevoznika iznose 150€, a PDV je 31,5 €. Materijal je primljen u magacin (prijemnica).Sastaviti pojedinačnu i zbirnu kalkulaciju nabavne vrijednosti materijala.

Faktura dobavljača

Opis	Fakturna cijena	Količina	Fakturna vrijednost
Materijal A	3€/kg	200kg	600
Materijal B	5€/kg	120 kg	600
Materijal C	4€/kg	300kg	1200
SVEGA			2400
PDV (21%)			504
Ukupno za uplatu dobavljaču			2904

Fakturna
vrijednost
materijala

• Glavna knjiga

Obračun nabavke

D	materijala	P
1a) 2400		

D	Ulazni PDV	P
1a) 504		

Dnevnik:

D	Dobavljači	P
	2904 1a)	

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
1a)	Obračun nabavke materijala	2400	
	Ulazni PDV	504	
	Dobavljači		2904
	<i>-faktura</i>		

Nabavna vrijednost materijala = Fakturna vrijednost + Zavisni troškovi nabavke

Faktura autoprevoznika

- Fakturnu vrijednost materijala smo izračunali u prethodnom koraku.

-Zavisni troškovi nabavke:

Trošak prevoza	150
PDV:	31,5
Ukupno	181,5
za dobavljača	

D	Obračun n. materijala	P	D	Ulazni PDV	P
1a) 2400			1a) 504		
1b) 150			1b) 31,5		

D	Dobavljači	P
	2904 1a)	
	181,5 1b)	

• Dnevnik:

RB	Opis	Duguje	Potražuje
1b)	Obračun nabavnog materijala	150	
	Ulazni PDV	31,5	
	Dobavljači		181,5
	<i>-faktura</i>		

Zbirna kalkulacija:

• FV:	2400	+	504 (PDV)	
• ZTN:	150	+	31,5 (PDV)	
• NV:	2550	+	535,5(PDV)	= 3085,5

↓
Dobavljači

Glavna knjiga:

Obračun nabavke			
D	P	D	P
materijala		Materijal	
1a)2400	2550 1c)	1c) 2550	
1b)150			

RB	OPIS	DUGUJE	POTRAŽUJE
1a)	Obračun nabavke materijala	2400	
	Ulazni PDV	504	
	Dobavljači		2904
	<i>-faktura</i>		
1b)	Obračun nabavke materijala	150	
	Ulazni PDV	31,5	
	Dobavljači		181,5
	<i>-faktura</i>		
1c)	Materijal	2550	
	Obračun nabavke materijala		2550
	<i>-prijemnica</i>		

Pojedinačna kalkulacija (materijalno knjigovodstvo)

Vrsta materijala (1)	Količina (2)	Fakturna cijena (3)	ZTN po jedinici (4)	Nabavna cijena (5)=(3)+(4)	Pojedinačna nabavna vrijednost (6)=(2)*(5)
Materijal A	200 kg	3€/kg	0,242 €/kg	3,242€/kg	648,39
Materijal B	120 kg	5€/kg	0,242 €/kg	5,242 €/kg	629,03
Materijal C	300kg	4€/kg	0,242 €/kg	4,242 €/kg	1272,58
UKUPNO	620kg				2550

Izračunavanje ZTN po jedinici:

Trošak prevoza / Ukupna količina materijala = 150 / 620 = 0,242

Pomoćna knjiga:

D	Materijal A	P	D	Materijal B	P	D	Materijal C	P
1)	648,439		1)	629,03		1)	1272,58	
	(3,242€/kg*200kg)			(5,242 €/kg*120kg)			(4,242 €/kg*300kg)	
	(							

2. Po otpremnici dobavljača nabavili smo 200kg materijala A po fakturnoj cijeni 3€. Za prevoz, utovar i istovar primljena je faktura bez PDV koja glasi na iznos 80€. Materijal je primljen u magacin (prijemnica). Sastaviti pojedinačnu i zbirnu kalkulaciju nabavne vrijednosti materijala.

NV materijala: $200 \text{ kg} * 3 \text{ €} = 600 \text{ €}$

Primili smo materijal, ali nijesmo dobili fakturu

*U ovom slučaju otvaramo konto: Dobavljači za nefakturisani materijal. U trenutku kada bude isporučena faktura, prebacićemo iznos sa ovog konta, zajedno sa PDV-om, na konto: Dobavljači.

Obračun nabavke

D materijala   P

1a)2400	2550 1c)
1b)150	
2a) 600	

Dobavljači za

D nefakturisani materijal   P

	600 2a)
--	----------------

RB	Opis	Duguje	Potražuje
2a)	Obračun nabavke Materijala	600	
	Dobavljači za nefakturisani materijal		600
	<i>-prijemica</i>		

2.b)

Obračun nabavke

D materijala   P

1a)2400	2550 1c)
1b)150	
2a) 600	
2b) 80	

D Dobavljači   P

	2904 1a)
	181,5 1b)
	80 2b)

RB	Opis	Duguje	Potražuje
2b)	Obračun nabavke materijala	80	
	Dobavljači		80
	<i>-faktura</i>		

2.c)

Zbirna kalkulacija:

- FV: 600
- ZTN: 80
- NV: 680

Obračun nabavke

D materijala		P	D Materijal		P
1a)2400		2550	1c) 2550		
1b)150		680	2c) 680		
2a) 600					
2b) 80					

RB	Opis	Duguje	Potražuje
2c)	Materijal	680	
	Obračun nabavnog materijala		680
	-prijemnica		

Pojedinačna kalkulacija za materijal A:

Vrsta materijala (1)	Količina (2)	Fakturna cijena (3)	ZTN po jedinici (4)	Nabavna cijena (5)=(3)+(4)	Pojedinačna nabavna vrijednost (6)=(2)*(5)
Materijal A	200 kg	3€/kg	0,4 €/kg	3,4€/kg	680

Izračunavanje ZTN po jedinici:

Trošak prevoza / Ukupna količina materijala = 80 € / 200 kg = 0,4 €/kg

Pomoćna knjiga:

Analitička evidencija za materijal A

D Materijal A	P
1)648,4	
(3,242€/kg*200kg)	
2)680	
(3,4€/kg*200kg)	

3. Preduzeće je poslalo na obradu i doradu 100 kg materijala C čija je nabavna vrijednost 424€ (otpremnica).

Materijal na doradi		RB	Opis	Duguje	Potražuje
D	i obradi	P			
3)424					
		3)	Materijal na doradi i obradi	424	
D	Materijal	P			
1)2550	424 3)		Materijal		424
2)680			-otpremnica		

Pomoćna knjiga za materijal C:

D	Materijal C	P
1) 1272,6 (4,242 €/kg*300kg)	424 3) (4,24 €/kg*100kg)	

4. Od dobavljača smo dobili sljedeće fakture :

a) Fakturu sa PDV-om za nabavku 600kg materijala B koji je utovaren u vozilo. Fakturna vrijednost utovarenog materijala B je 3.000€, a iznos PDV u primljenoj fakturi je 630 €. Ugovorna klauzula je „franko magacin dobavljača“.

b) Faktura sa PDV-om za materijal koji je utovaren u vagon. Fakturna vrijednost 500kg materijala A je 1.500€, a iznos PDV u primljenoj fakturi je 315€. Ugovorna klauzula je „franko željeznička stanica kupca“.

• 4a) Napomene:

-Materijal je utovaren u vozilo, ali nije stigao u preduzeće. Kako smo primili fakturu, otvaramo konto: Materijal na putu. Kada materijal bude ispostavljen, biće evidentiran na kontu Materijal.

-'Franko magacin dobavljača':

U ovom trenutku materijal postaje naš

Materijal je u vlasništvu kupca od magacina dobavljača

Evidencija u dnevniku i glavnoj knjizi:

D	Materijal na putu	P	D	Ulazni PDV	P
	4.a) 3000			1a) 504	
				1b) 31,5	
				4.a) 630	

D	Dobavljači	P
	2904 1a)	
	181,5 1b)	
	80 2b)	
	3630 4.a)	

RB	Opis	Duguje	Potražuje
4a)	Materijal na putu	3000	
	Ulazni PDV	630	
	Dobavljači		3630
	-faktura		

4b)

• „Franko željeznička stanica kupca“.

- Materijal je utovaren u vagon, ali nije stigao na Željezničku stanicu kupca. Još nije u našem Vlasništvu, pa ne možemo evidentirati promjenu. **Ne knjiži se.**

U ovom trenutku materijal postaje naš

5. Primili smo prijemnicu za prijem materijala B u magacin (veza promjena 4a). Troškovi prevoza po fakturi iznose 50€, a PDV je 10.5 €. Sastaviti zbirnu i pojedinačnu kalkulaciju nabavne vrijednosti primljenog materijala.

5a)

Obračun nabavke

D materijala P

1a)2400   2550 1c)

1b)150   680 2c)

2a) 600

2b) 80

5a) 3000

D Materijal na putu P

4.a) 3000   3000 5a)

Samo
fakturna
vrijednost
materijala

RB	Opis	Duguje	Potražuje
5a)	Obračun nabavke materijala	3000	
	Materijal na putu		3000
	-prijemnica		

5b)

ZTN:

Obračun nabavnog

D materijala		P		D Ulazni PDV		P		D Dobavljači		P	
1a)2400	2550	1c)		1a) 504				2904	1a)		
1b)150	680	2c)		1b)31,5				181,5	1b)		
2a) 600				4a)630				80	2b)		
2b) 80				5b)10,5				3630	4a)		
5a) 3000								60,5	5b)		
5b) 50											

RB	Opis	Duguje	Potražuje
5b)	Obračun nabavnog materijala	50	
	Ulazni PDV	10,5	
	Dobavljači		60,5
	<i>-faktura</i>		

Zbirna kalkulacija:

- FV: 3000
- ZTN: $50 + 10,5 \text{ (PDV)}$
- NV: $3050 + 10,5 \text{ (PDV)} = 3060,5$

Napomena: PDV smo proknjižili u prethodnim promjenama.

Obračun nabavke

D materijala		P		D Materijal		P	
1a)2400	2550	1c)		1)2550	424,2	3)	
1b)150	680	2c)		2)680			
2a) 600	3050	5c)		5c) 3050			
2b) 80							
5a) 3000							
5b)50							

Pojedinačna kalkulacija – materijalno knjigovodstvo

Vrsta materijala (1)	Količina (2)	Fakturna cijena (3)	ZTN po jedinici (4)	Nabavna cijena (5)=(3)+(4)	Pojedinačna nabavna vrijednost (6)=(2)*(5)
Materijal B	600 kg	5€/kg	0,083 €/kg	5,083 €/kg	3049,8€

- **Izračunavanje fakturne cijene:**

Nabavna vrijednost / Količina = 3000/600 = 5 €/kg

- **Izračunavanje ZTN po jedinici:**

Trošak prevoza / Ukupna količina materijala = 50 € / 600 kg = 0,083 €/kg

6. Od dobavljača smo dobili fakturu sa PDV-om na iznos 726 €, za ranije primljeni materijal po otpremnici (veza promjena 2)

- Dobavljači za

D nefakturisani materijal P		D Ulazni PDV P		D Dobavljači P	
6)600	2a) 600	1a) 504		2904 1a)	
		1b)31,5		181,5 1b)	
		4a) 630		80 2b)	
		4b) 10,5		3630 4a)	
		6)126		60,5 5b)	
				726 6)	

RB	Opis	Duguje	Potražuje
6)	Dobavljači za nefakturisani materijal	600	
	Ulazni PDV	126	
	Dobavljači		726
	-faktura		

HVALA NA PAŽNJI